Масса а мехкашкара пролетараш, вIашагIкхета!

СЕРДАЛО
свет

Советски Союза Коммунистически парте Нохч-ГIалгIай областен комитета а Шолжа-гIалан горкома а, Нохч-ГIалгIай АССР-а оргкомитета а Шолжа-гIалан къахьегамхой депутатий Совета а орган

Кхаьра
16
Октябрь
1957 шу
№ 32 (2147)
Мах 20 кеп.

Сийле хийла адамий исторен чу керда зама—капитализм йохареи социализм чIоагIъялареи зама—хьайийлача Сийлахь-боккхача Октябранна!

Сийлахь-йоккхача Октябрьски социалистически революцен 40 шу дизарга дола

ССКП КХАЙКАМАШ

1. Даькъал хилда Сийлахь-йоккхача Октябрьски социалистически революцен 40 шу дизар!

2. Сийле хийла адамий исторен чу керда зама—капитализм йохареи социализм чIоагIъялареи зама — хьайийлача Сийлахь — боккхача Октябранна!

3. СССР-е социализм хьалъяр — Октябрьски революцес даьчарех керттерадар да. Сийле хийла Советски Союзан болхлой класса, колхозашкарча ахархой, интеллигенце — дунен тIа эггара хьалхара социалистически паччахьалкхе хьалъярий!

4. Сийле хийла Советски Союзан Коммунистически парте — Октябрьски революце баьччан, вай мехка социализм, а коммунизм, а хьалъярна дегаш ураувттадеш а из вIашагIдехкаш а йолча сийлахь-йоккхача парте!

5. Марксизм-ленинизм — толамаш доаха Октябрьски революцен байракх я. ЛакхагIа айе марксизман-ленинизман байракх!

6. Даькъал хийла къахьегамхой депутатий Советаш — вай мехкарча Iаьдала бокъонца йола адамий органаш! Даькъал хийла социалистически демократи!

7. Советски профсоюзаш! Керда хIама кхоллаш дола къахьегамхой хьинар совдаккха, производственна доал дара юкъе дукхагIа чуоза болхлой! Болхлойи гIулакхерча наьхеи бахара а культуран а торнаш кхы дIахо а тоаяра тIехьа цIаккха а кIаьд ца луш йоакхо еш хила!

8. Моаршал хилда советски кхалнаха — хьинарца коммунизм хьалъеш боахкачарна!

9. Даькъал хийла Ерригсоюзан Ленински комсомол — коммунистически парте тешаме гIончеи резерви, коммунизм хьалъеш боахкача къонача наьха хьалха латта отряд!

10. Социализмах дунен система хилар — хIанзарча заман керттера белгало я. Даькъал а хилда кхы а дукхагIа чIоагI а лулда социалистически лагера мехкашкарча къамашта юкъера доттагIал!

11. Дерригача дунен пролетариата чIоагIъенна барт цхьоагIо — социализман гIулакх цIаккха а эшарг ца хиларна бола тешам ба! ЛакхагIа айе пролетарски интернационализман байракх!

12. Масса а мехкашкара пролетараш, вIашагIкхета!

13. Вежарий моаршал да машар бахьан, демократи бахьан, социализм бахьан къовсам лоаттабеча дерригача адамашка!

14. Массе а мехкашкара къахьегамхой! ТIом ца хулийташ соцабе йиш а я, соцабе а беза. Кердача тIема кхерама духьал, дерригача адамашта юкъе машари гIулкахи хилийтара тIехьа къовсам лоаттабеш хила массавар а!

15. Дунен тIара адамаш! Герз а тIема низаш а кIезигдара тIехьа къовсам лоаттабеш хила! Атомни а водородни а герзашта тохкамаш ца делга а, из герз ца мегийтилга а Iалальмате сиха чахкдоаккхилга дIадеха! Гучабаха тIом хьоабе гIертараш!

16. Даькъал хийла дерригача мехкашкара коммунистически а болхлой а партеш — болхлой класса а берригача къаьегамхой а авангард, машар, демократи, социализм бахьан лоаттабеча къовсам тIа царна юкъера вежарий барт-цхьоагIо!

17. ЧIоагIлойла дерригача мехчашкарча къахьегамхошта юкъера цхьоагIо! Машара, демократена адамаш шой лоIаме хилийтара тIехьа лоаттабеча къовсам тIа кхы а дукхагIа шерлулда коммунисташта, социалисташта, прогрессивни мел долча низашта юкъера барт-цхьоагIо!

18. Вежарий моаршал да социализм хьалъеш доаллача сийлахь доккхача китайски къамага! Даькъал хилда советскии, китайскии, адамашта юкъера цIаккха дохаргдоаца доттагIали гIулакхаши — дерригача дунен тIа машар хилийтарна йола низ бола чIоагIале!

19. Вежарий моаршал да социализм еш боахкача Албанен Халкъан Республикан къахьегамхошка! Даькъал хилда советски и албански адамашта юкъера цIаккха дохаргдоаца доттагIали гIулакхаши!

20. Вежарий моаршал да социализм еш боахкача Болгарен Халкъан Республикан къахьегамхошка! Даькъал хилда советскии, болгарскии, адамашта юкъера цIаккха дохаргдоаца доттагIали гIулакхаши!

21. Вежарий моаршал да социализм хьалъеш боахкача Венгерски Халкъан Республикан къахьегамхошка! Даькъал хилда советскии, венгерскии адамашта юкъера цIаккха дохаргдоаца доттагIали гIулакхаши!

22. Вежарий моаршал да керда вахар хьалдеш, демократически гIулакхашца шоай мехках къам вIашагIтохара тIехьа къовсам лоаттабеш боахкача Вьетнама Демократически Республикан къахьегамхошка! Даькъал хилда советски вьетнамскии адамашта юкъера цIаккха дохаргдоаца доттагIали гIулакхаши!

23. Моаршал хилда Германски Демократически Республиканна — милитаризм юхадийнъяра духьал, машара, демократически ларда тIа шоай Даьхе вIашагIтохара тIехьа къовсам лоаттабеча ерригача Германен машар безача низай чIоагIаленна!

Вежарий моаршал да социализм хьалъеш боахкача ГДР къахьегамхошка! Вежарий моаршал да Германен Федеративни Республикерча къахьегамхошка, прогрессивни а машар безаш а мел долча низашка!

Европера машара гIулакх тоадарна кхы тIа а чIоагIлулда германскии советскии адамашта юкъера доттагIал!

24. Вежарий моаршал да социализм хьалъеш, демократически гIулакхашца шоай мехка къаман гIулакх вIашагIдоллаш боахкача Корейски Халкъа-Демократически Республикан къахьегамхошка! Даькъал хилда советски корейскии адамашта юкъера цIаккха а дохаргдоаца доттагIали гIулакхи!

25. Вежарий моаршал да социализм хьалъеш боахкача Монгольски Халкъа Республикан къахьегамхошка! Даькъал хилда советскии монгольскии адамашта юкъера цIаккха а дохаргдоаца доттагIали гIулакхи!

26. Вежарий моаршал да социализм хьалъеш боахкача Польски Халкъан республикан къахьегамхошка! Даькъал хилда советскии польскии адамашта юкъера цIаккха дохаргдоаца доттагIали гIулакхи!

27. Вежарий моаршал да социализм хьалъеш боахкача Румынски а халкъа республикан къахьегамхошка! Дахалда советски румынски а халкъашта юкъера дохаргдоаца доттагIали барт-цхьоагIои!

28. Вежарий моаршал да социализм еш доахкача Чехословацки Республикан халкъашка! Дахалда советски а чехословацки и халкъашта юкъера дохаргдоаца доттагIали бартцхьоагIои!

29. Вежарий моаршал да социализм еш боахкача Югославен къахьегамхошка! Дахалда советски а югославен а халкъашта юкъера дохаргдоаца доттагIали барт-цхьоагIои!

30. Моаршал хилда ший Даьхен прогресс, бахьан долаш, Азе а дерригача дунен тIа а машара а коъвсам лелабеча хIиндий сийлахь-доккхача халкъана! ЧIоагIлулда Советски Союзаи Индени халкъашта юкъера доттагIал а барт-цхьоагIо а!

31. Моаршал да машар а шоай мехкашкарча къамий кортамукъал чIоагIъе а бахьан къувсача Индонезен, Бирман, Цейлона, Камбоджан халкъашка!

32. Дахалда, Англен, США-н, Францен, Советски Союза халкъашта юкъера доттагIал а барт-цхьоагIо а — дерригача дунен тIара чIоагIача машара тешам!

33. ЧIоагIлулда Советски Союзеи Италени халкъашта юкъера доттагIал а барт-цхьоагIо а!

34. Дахалда Советски Союзаи Финляндски Республиканеи юкъера цхьатарра бокъо йола, халкъаш вIаший тешаш а лерхIаш а дола доттагIали барт-цхьоагIои!

35. ЧIоагI а лулда дегIа а доагIалда Советски халкъаи Швецеи, Норвеген, Данен, Исланден халкъаштеи юкъера доттагIлен гIулакхаш!

36. Дахалда Советски Союзаи Австрени халкъашта юкъера доттагIал а барт-цхьоагIо а!

37. ДIайха моаршал да милитаризмана духьал, шоай мохк машаре, демократически, кортамукъа дегIабоалабара тIехь къувсача японски халкъана!

38. ДIайха моаршал да империалистий колонизаторски кердача планашта духьал, шоай къаман кортамукъал а шоай паччахьалкхений суверенитет а бахьан къувсача Iарбий Малхбоален халкъашка!

39. ДIайха моаршал да империалистически низ-Iодкъама духьал, шоай кортамукъал а шоай къаман паргIато а бахьан къувсача колониальнии шоай мехка доал шоашка доацачеи хаьлкъашка!

40. Яхийла Советски Союза арахьара ленински политика — тайптайпара общественни лоаттам бола паччахьалкхенаш машаре яхара политика, машар лорабара а чIоагIбара а, массадолча мехкий экономически, культурни бувзамаш дегIадоаладара йизза йола политика!

41. Дахалда коталоний сийленца цIи хеза вай Даьхе кхерамах лораеш латта Герзаца Кийчдаь Советски майра Низаш!

42. Яхийла болхлой классан а колхозий ахархой а цхьоагIо — советски лоаттама йохалургйоаца лард!

43. Дахалда, кхы а чIоагIагI тоалулда СССР-а халкъашта юкъера вежарий доттагIал — вай дуккхача къамий социалистически паччахьалкхен низ а чIоагIало а духдувла хьаст!

44. Болхлой, колхозникаш, интеллигенци! Вай партен XX съезда соцамаш, коммунизм хьалъяра сийлахь-доккхача гIулакха воай дерригa низаш оарцагIа доахаргда вай!

45. Советски Союза къахьегамхой! Кхы а чIоагIагI йоаржаергъя вай дерригача халкъа социалистически яхь! Цхьан сага сих продукци яккхарна эггара хьалха латтача капиталистически мехкашта тIехьа а кхувргда вай, хьалха а даргда вай!

46. Советски Союза къахьегамхой! Бизза пайда эца промышленноста а гIишлоний а управленен керда система дикагIа хиларах, гуча а яха, юкъе а кхаьа предприятей а гIишлоний а резерваш!

47. Совнархоза болхлой! Промышленностаи гIишлонаш ярнеи кулгалдар тоаде, паччахьалкхен дисциплина дика лоаттае балха плана дехкараш кхоачашде, социалистически индустрен низ кхы а чIоагIбара къовсам лоаттабе!

48. Йоккха-еза промышленность — тIехьа тIайоагIача хана халкъа беррига боахам айбара, материальни а культурни а халкъа вахар тоадара, вай Даьхен низкхоачале а из кхерамах лораяра а йолча чIоагIален лард я! Сийле хайла еза йоккхача индустрен болхлой.

49. Промышленноста гIишлоний, транспорта болхлой! Хьалха латтари йопыт производстван юкъе йоалае, технически прогресси къахьегама овсарали лакхъяран тIехьа къовсам лоаттабе!

50. Болхлой, инженераш, техникаш, мастераш! Ма-хулла юкъе йоалае керда техника! Производствон организаци тоае, предприятей болх вIашгIехьа лелабе, къахьегама социалистически дисциплина чIоагIъе!

51. Советски индустрен къахьегамхой! Продукцен дикал бахьан, цунга дIадодар кIезгде, кхомбе къовсам лоаттабе!

52. Советски металлургаш! Производствон техникеи технологии тоае, бизза пайда эца предприятей резервех! Халкъан боахамана дукхагI руда, чон, болат, прокат, бос бола а наггахь мара доаца а металлаш даха!

53. Машинаш а прибораш а ю болхлой! ЧехкагIа хьае, чехкагIа Iомае дукха продукци хьаю керда оборудованеш, прибораш, вай ханарча кердача техникаца халкъа боахам Iалашбарна тIехьа ма-хулла къовсам лоаттабе!

54. Доагама промышленноста болхлой! Производствай планаш къоачашъе а тIехкхоачашъе а къовсам лоаттабе! Воай мехка дукхагI кIора, мехкдаьтта, газ лургъя вай!

55. Электростанцей а электросетий а советски энергетикаш, гIишлонаш ераш, монтажникаш! ЧехкагIа юкъейолае, Iомае керда энергетически машинаш! Воай мехка дукхагIа электроэнерги лургъя вай!

56. Химически промышленностан болхлой! ДукхагIа балха юкъе йоалае керда говзалаш, совдаккха химически продукташ арахецар, дукхагIа хургдолаш шерде цар тайпаш!

57. Советски гIишлонаш хьалъераш! Лакхде сиха а дика а промышленни предприятеши, нах чубаха цIеноши, больницаши, школаши кхы йола а культурани вахареи гIишлонаш хьалъяр!

Кхоачашъергъя вай нах чубаха цIенош хьалдарах йола, Партени Правительствони йоккха программа!

58. Хьунеи, дахчах хIамашъечеи, каьхатеи промышленностан болхлой! ДукхагIа Лургъя вай мехка, дика хьаяь хьуна материалаш, мебель, каьхат!

59. Легки промышленностан болхлой! ДукхагIа лургда вай наха дикеи хозеи кIадаш, дика тIабувха гIирсаш, чIоагIеи хозеи кога гIирсаш, кхы дола товараш!

60. Кхачан промышленноста болхлой! Ма-могга шерде адамашта дукхагIа а дикагIа а даара продукташ арахецар!

61. Чкъаьри промышленностан болхлой! Совдаккха чкъаьри лувцар, лакхде продукцен дикал, лохбе цунга дIабода мах!

62. Советски транспорта болхлой! Хадданза Iалашде грузаш дIа — юха кхахьар! Тоаде пассажирашта ду гIулакх! Хадданза балха юкъе кхувла керда техника!

63. Колхозникаши, колхозницаши, МТС-и совхозии болхлой, юрта боахама специалисташ! Лургда вай Даьхенна дукхагIа ялат, дулх, шура, боамби, тха, лен, свекла коартолаш, овощаш, сомаш, кхы йола юрта боахаман продукташ!

64. Юрта боахаман болхлой! Къовсам лоаттабе ялатий боахам дIахо а лакхбарна!

65. Юрта боахаман къахьегамхой! Ма-могга тоаде юкъара хьайбаш леладар, лакхбе хьайбаех боаккха пайда! Гарггарча шерашка тIехьакхувргда вай Американ ВIашагIкхийттача Штаташка дулхи, шуреи, даьттеи сага сиха дакхарна!

66. Аханза даьдача лаьтташкара къахьегамхой! ЧIоагIде даьха толамаш, дIахо а аханза даьда лаьтташ карадерзадарна къовсам лоаттабе, массаза а дукхеи дикеи ялат хьувкъийтарна, доаржаде хьайбаш леладар!

67. Торговлени общественни питанени болхлой! Лакхача культураца къахьегамхошта гIулакх дара къовсам лоаттабе, дукхагIа кхоачашде къахьегамхошта эшараш!

68. Советски учреждeней болхлой! ДикагIа тоабе советски аппарата болх! Хоаддадаь дIадаккха бюрократизми волокитеи! Безамаца хьожаш хила къахьегамхошта эшарашка!

69. Советски Iилмани лакхерча дешара заведенейи болхлой! Лакхде технически прогресса юкъе Iилман лоархIам, дикагIа тоаде специалисташ кийчбар! Моаршал хилда хьалха латтача советски Iилманна!

70. Дунен тIа хьалха говзалца хьаяь лаьттан спутник хецаро дунен исторен Iилманчу керда зама хьаел. Сийле хийла Коммунистически партен кулгалца адамий майра уйла кхоачашъяьча советски Iилманхой, инженерий, техникий, болхлой.

Моаршал хилда социализмо кхедаьча, хьалха латтача советски Iилманна!

71. ДIайха моаршал да вай Даьхен тIемах лораялара низ кхы а лакбаь йола чIоагIа низ бола континенташта юкъера ракета хьаяьча, советски Iилманхошка, болхлошка, инженерашка!

72. Литератураи искусствени деятелаш! Дебаде вай мехка хьаькъала рузкъаш! Къовсам лоаттабе произведеней идейни художественни говзал лакхъярна! Литературани искусствани наьха вахарцара бувзам цахадаши гаргахи хилийтарна!

73. Халкъан дешара гIулакха болхлой! Лакхде берий дешар дика хилийтар, къовсам лоаттабе школашка политехнизаци ярна! Хьалкхее къона тIехье Советски Даьхеннеи коммунизман гIулакхаи тешаме йолаши, из дукха дезаши!

74. Медицински болхлой! ДикагIа тоа а дегIа а доаладе наьха унахцIанал лораяра гIулакх, лакхъе дарбани санитарнии учреждeней балха культура! Балха юкъе йоалае медицински Iилман керда говзалаш!

75. Кегинахи мехкарии! КIаьд ца луш коммунизм хьалъеш, вай сийлахьча халкъан тешаме къонгаши мехкарии хилалаш!

76. Пионераши школьникаши! Къахьегарца безам болаш, дисциплина йолаш хила! ТIадирззе Iомаде дешар! Кийчле Ленина Сийлах — доккха гIулакх бахьан активни къовсам лелабеш хила!

77. Коммунисташи комсомольцаши! КПСС XX-ча съезда соцамаш кхоачаш дареи, СССР-е коммунизм хьалъяреи духьа лоаттабеча дерригача адамий къовсама хьалха латташ хила!

78. Советски Союза къахьегамхой! Коммунистически партени халкъани барт цаI хилар — социалистически лоаттама низаш духдувла хьаст ба, коммунизм хьалъярна кердача толамий тешам ба! Яхийла цIаккха а йохаргйоаца партени халкъани цхоагIо!

79. Яхийла Советски Союз Социалистически Республикай — вай мехка къамий доттагIален чIоагIо, йохалургъйоаца дунен машара чIоагIале!

80. Марксизмеи-Ленинизмеи байракхаца, Коммунистически партен кулгалца — коммунизм котъярга гIо!

81. Даькъал хийла коммунизм-дерригача адамий хургдола сийрда вахар!

Советски Союза Коммунистически партен Центральни Комитет

ПАРТИЙНИ ВАХАР

Первомайски районе кадраш лахар, балхашка дIанийсъяр, кхеяр

ССКП XX съездо белгалдаьккхар вай мехка коммунизм оттаяра болх толаме дIабахьара кадраш чIоагIа лоархIаме хилар. МоллагIча балха кертте латтача нахага хьежжа да из болх дика лелар, во лелар.

Первомайски районе кадраш лахара балхашка дIанийсъяр а цхьайола халонаш йолаш дар: район керда вIашагIъеллаяр, лоаццача хана вIашагIйохка езаш колхозаш яр, советски боахамани аппарат а яр. Районни партийни организаци кадраш дукхагIа шоай мехка цIабаьхкача гIалгIаех вIашагIтоха езара тIа сецар. Къаьст-къаьстача нахаца а дукхача нахаца а даьча къамаьлаша гучадаьккхар цIакхаьчача новкъостех дукхабараш кулгалдеча балха тIа хьожабе мегарболаш хилар.

Дукхача наха могабаьча нахаца хIаранеца къаьст-къаьста къамаьлаш дир оаха, партен райкома бюро членаш а, райисполкома членаш а кхыбола новкъостий а болаш; гIулакхаш тIа а дехкар, цул тIехьагIа, из новкъост цхьаннахьа, цун дикагIа мегаргба аьнна хетача балха тIа а хьожавора. Тхона хетачох, Первомайски районе цу тайпара йола кадраш лахара а балхашка дIанийсъяра а метод бакъ хилар.

Тха район вIашагIтехача хана денз (пхи бутт гаргга) колхозашкеи, организацешкеи, учрежденешкеи, партен райкома а райисполкома а аппаратеи кулгалдеча балхашка гIалгIаех 150 саг хьожаваьв. Царех дукхагIа бола новкъостий дика, ховш беча балхаца белгалбайлар. ДикагIа болча кулгалхоех лархIа беза: Первомайски сельсовета председатель новкъ. Бесаев А. Дарьяльски сельсовета председатель новкъ. Цицкиев А., Ленина цIерах йолча колхоза председателa заместитель новкъ. Татиев А., лесозавода мастер новкъ. Дзейтов Ю., Райсобеса лакхера инспектор новкъ. Агасиева Л. и. кх. а. Орджоникидзе цIерах йолча колхоза МТФ заведующен болх беш ва Бесаев Дунду. Цо ше кхо ца веш къахьегаш, болх вIашагIболларо фермас укх шера йис бетта хIара Iаттапара сохка укх ханнарчул дукхагIа 126 литр шура яьккхар.

Цхьабакъда боккъонца нах ца бовзарах кадраш лохаш гIалаташ а дейннад. Иштта, Луговской сельсовета председателел хьожаваь вола новкъ. Харсиев Т. цу балха вIалла кийчо йолаш воацалга гучадаьлар: цу сельсовете нах лархIара болх во лел, паччахьалкхен кредит эцара духьа дезалаш бекъалуш дола гIулакхаш а да, Орджоникидзе цIерах йолча колхоза балха тоъала гIо а дац. Иштта болх ца харца белгалваьннав Орджоникидзе цIерах йолча колхоза председатель новкъ. Дикажев М.

Кадраш лохаш а балхашка дIанийсъеш а, тхона духьал нийсделар цхьадола зене гIулакхаш: цхьаболча наха кулгалдеча балхашка шоай гаргаранах могабора, цар политически гIулакххий теркам а ца беш. Цу гIулакххашта духьал яьлар районни комитет.

Нийса хетац тхона хьалха кулгалдеча балхашка хинна кадраш мара цхьаболча новкъосташа мога ца белга а, хIана аьлча дукхаза а гучаяьнна моллагIа болча колхозникаштареи болхлоштареи юкъера кулгалдеча балхашка хьожабаьча нахах дика болхлой хинна моттигаш.

Во лел районе гIалгIай кхалнаха кулгалдеча балхашка хьежабара гIулакх. ХIанз а да кхалнаха кулгалдеча балхашка аха ца могаделга а цкъаза балхашта тIа баха бокъо ца телпа а дараш санна дола гIулакхаш. Цу гIулакхаша хьахойт гIалгIашта — кхалнаха юкъера общественни политически болх лоархIаме тоабе безалга.

Районни партийни организаци цIена ховш я кадраш лахар, балхашка дIанийсъяр, кхеяр, керда кадраш гучаяхар лоаццача хана чакхдаккха йиш йоацалга. Из масса хана теркам бе безаш тха берригача балхах дIакъоастабе йиш йоацаш дола гIулакх да.

Кулгалдеча балхашка хьожабаьчарех дукхагIа бараш бехктокхамеча балхашка хьалхара хьожабаь хибарах, партен райкомо кадраш кхеяра балха хадданза теркам бу. Кадраш кхеяра балха лаьрхIа моттигашка кулгалхошта инструктировани ю къаьстта цу гIулакха кийчбеннача партен райкома болхлоша. Цхьадола дешаш къоастадара духьа колхоза е предприятен актив гулъе езаш хул. Дукхача колхозникаша, болхлоша дийацача дикагIа къоасталу боахама культура а дегIаяра дешаш.

Социалистически боахам дегIабара а, партенеи паччахьалкхенеи экономически политика толаме чакхъяьхара а вай кадраш экономически теори дика ховш хила еза. Цу гIулакха лаьрхIа районе колхозийи, предприятейи, организацейи, учрежденейи дукхача кулгалхоша дакъа а лоацаш 2 шера йола экономически школа я.

Цул совгI райком гIерт хIара кулгалхочо колхозникашта, болхлошта, гIулакхебараштa хьалхашка къамаьлаш дар цунах йоахкача оамалех хилийта.

Бакъда кадраштарча балхах дукха дисад кхоачашданза дола гIулакхаш. Районни партийни организаци из ховш я, хIаьта цу балха хадданза теркам беш а хургъя.

ССКП Первомайски райкома секретарь И. КАЗОРИН.

Партийни системан дешар

Назрановски районе партийни системан дешар деша йолаеннай дукха партийни организацеш. Ворошиловски совхозе дика йолаеннай юртбоахаман экономика Iомаеш йолча кружоке занятеш. Цигача дешаш ва 17 саг, хьехаш совхоза парторг новкъ. Мальсагов ва. Берригаш а деша хан-ханнахьа ухаш, дешар лертIа леладеш ба цу кружоке.

Иштта дика дешар дIадоладеннад Ворошиловски совхозе текущи политика Iомаеш йолча кружоке. Кхы а дукха организацешка дика дIадоладеннад партийни системан дешар. Царех я райпотребсоюза партийни организаци, цу организаце берига деша аха дIаяьзвеннача 25 сагах, 23 саг деша ухаш ва. Цига хьехаш районерча библиотекан заведующи новкъ. Фисенко я. № 10 йолча мельзаводе промышленни предприятен экономика Iомаеш вола 19 саг ва чIоагIача безамца дешар дIахьош. Цига хьехаш ва Мельзавода директор новкъ. Хаутиев. Иштта дика дIадоладеннад дешар кирпишкаш хьаеча заводе а дукха кхыйолча организацешка а цу массе кружокашка харжа старасташ ба, оттаяь дешара планаш а я.

Цхьабакъда партийни дешар дика леладеча организацешца, дешар во лелаш яраш а я. Царех лархIа еза райисполком. Цига аха безаш хиннача 14 сагах, заняте 3 саг мара вена хиннавац, заняти ца а хулаш йисай. Кружоке деша аха безараш берригаш а райисполкомера кулгалхой ба. Царна эггара хьалха ха дезар, партийни дешар болх дикагIа лелабара чIоагIа лоархIаме долга.

Партийни системан хьалхара занятеш масса кружокашка йолаеннай Сийлахь-йоккхача Октябрьски социалистически революцен 40 шу дизарах арахийцача Тезисех.

В. БОГАТЫРЕВ.

ССКП обкоме

Нах бахаш йола моттигаш тоаеи цига гаьнаш йогIеи месячник дIадахьарах

ССКП обкома бюрос къоабалдаьд Сийлахь-боккхача Октябра сийна предприятей, учрежденей коллективаши, уличнни комитеташи, города территори тоаеи, цига гаьнаш йоагIеи дола даь гIулакхаш.

Бюрос тIадиллад партен горкомаштеи, райкомаштеи, хьалхарча партийнии. комсомольскии, профсоюзнии республикан организацештеи Шолжа-гIали тIарча наха доладаь патриотически гIулакх хьаллацар. Предприятей, гIишлоний, учреждений, дешара заведений кулгалхой а, домоуправленеши, улицай комитеташи декхарийла я нах бахаш йола моттигаш тоаяр наха эйдаь тIулакх месячника юхьера денз барт болаш дIадоладалийтеи къахьегамхоша моттигаш тоеи гаьнаш йогIеи тIалаьца гIулакх чакхдаккхар Iалашдеи.

Сийлен доска

Шолжа-гIалан ССКП райкома а райисполкома а баьча соцамах республикан сийлен доска тIа боах:

Хумгаев Идриса Хасбулат — 12 дийнахь 50 гектар хьажкIаш хьекха а «КУ-2» комбайна дийнахь юккъера лаьрхIача йоагIа 4,2 гектар хьекха вола Шолжа-гIалан МТС комбайнер.

Ахметханов Хасмагомед — «КУ-2» комбайнаца 12 дийнахь 60 гектар хьекха а юккъера лаьрхIача хIара дийнахь 5 гектар хьекха а вола комбайнер.

Тебоевс массанена новкъостал ду

Шолжа-гIали тIара Стари Сунжа яха юрт уллача оагIорахьа дIааравальннача сага хьалдеш латташ Iалаьмате дукха цIеношь бIаргагу. Ленина нийса къамий политика чакх а йоаккхаш Коммунистически партеси советски Iаьдало Нохч-гIалгIай республика юхаметта оттае, аьнна баьча соцамах Казахстанерен Киргизереи цIа а баьхка Шолжа-гIали тIарча промышленни предприятешка, советски а партийни а организацешка балха этта гIалгIайи нохчийи ба уж шоашта чуIе цIеношь деш боахкаш.

Царца гу вайна лакхача гIийлача дегIара цхьа воаккха саг. Из ва берригача гIалгIай мехка дика вовзаш вола Деникина бIена духьал майра лийта коммунистически парте къаьнара член Тебоев Iабазбик. Ха яха воллашехь а доккхача хьинарийца шоашта чуIе лерттIа дика цIеношь деш из валлар, тахан кхийнача зIамигача сагачул дикагIа хIанз из цун кайоалаш хилар дог гIаддугаш да, цхьабакъда, эгIа а магIа а цIеношь хьалдеш боахкарашта кхы а дезагIа да цхьакха.

ЦIеношь деш боахкараш дукха ба. Цу лоархIамерча балха тIа малагIа маца, мишта де деза ца ховш а дукха нийслу. Цхьатарра бац берригаш а.

Циггача махбаь варгвоацаш доккха гIо-новкъостал корадоагIа массанена а Тебоевгара. Дийнахьа шозза-кхозза тIавахе цо хьехам ца луш нагахьа саг валлац цу гонахьа цIа деш. Лард мишта йолла еза, гIовнаш мишта дотта деза, маца фу тIая еза — уж деррига гIулакхаш Тебоева хьехамца леладу шоашта чуIе цIеношь деш боахкараша. Из массанахьа а кхеву, цунна массадарг а дика довз. Хало а оатто а ловш ше яьккхача хана дукха Iомадаьд цунна. Ше Iомадаьр, шийна ховр, дегI-низ ца кходеш наха дIалуш воал.

«Вай прораб» оал цох цIеношь деш боахкараша чIоагIа цун хам а беш. Ше беча балхах ахча ца дахар мара кхы хIама ца эшаш, из ва а ва бокъонца вола прораб.

Укх гаргарча 10—12 шера цхьаккха а дезал ма бусалба чуIе дика цIеношь доацаш, аьнна вай партес хьалхашка оттадаь декхар шийга доагIача даькъа дика кхоачаш деш, цIеношь хьалдеш боахкача къахьегамхошта ма эшша гIо деш ва къаьнара парте член, цIе партизан Тебоев Iабазбик.

Хь. ОСМИЕВ.

Дика мах барца белгалбаьннаб

МагIалбикерча РайПО мах беча болхлошта юкъе дуккха а продовецаш ба юртбоахаман болхлошта эшаш дола товараш Iалашдарна йоакхо еш, тикашкара товараш дукхагIа халийта ха ца къовсаш каст-каста складашка ухаш, шоашта деза товараш хьадехаш. Иштта балхаш дарца шоай планаш кхоачаш а тIехкхоачаш а ю цар.

№ 1 йолча сельмага продавеца Багдайс беттара план 138 процент кхоачашъяьй, продавеца Еремеевс 146 процент, № 3 йолча тикан продавеца Мержоевс 107 процент, продавеца Бековс 112 процент.

МагIалбикерча РайПО-с а тIехкхоачашъю шоай мах бара планаш, август бетта план 159 процент. сентябра бетта 124 процент кхоачашъяьй.

Октябрьски социалистически революцен шовзткъа шу даларa сийна социалистически яхье а баьнна, шоай балха юкъера кхоачамбоацараш дIа а даьха керда толамаш дахарна болх беш ба МагIалбикерча РайПО-н болхлой.

Т. ТЕБОЕВ.

МагIалбикерча хьайбаш кхоабача совхозе

МагIалбикерча районе Махьмад-хитIан кIал ул дулха а шурий промышленностан треста хьайбаш кхоаба совхоз.

Цу совхозе болх беш дуккхача къамий нах ба. Цига ба эрсий, хIирий, гIумкий иштта кхыбараш.

Дукха ха йоацаш совхоза директор волча вера ши гIалгIа. «Болх хургбий тхона», — аьнна хьаттар цар директорга. Директора безамца тIа а ийца хьалдаь даьнна керда цIенош а денна совхозе балха дIаэттар Цечоеви Хамхоеви.

Совхоза йоккха йоацча, дика къахьегаш йоаллача коллективо дIа тIа а ийца къахьега болабеннаб уж.

Октябрьски социалистически революцен 40 шу далара накъа болхаш дика толамаш даьхад совхоза коллективо.

Напахьа санна боарамах хIара ден-бийсан 500 грамм дозал тIакхета дезача 700 грамм дозал тIакхет новкъосташа Костенко Марияс, Хистанова Любас, юкъерча школе итт класс а яьккха совхозе балха енача Попова Александрас леладеча хьайбашта.

Доаханга дика хьожаш, доал дика деш болх бу Немыкин Ивана, Шаталов Александра, Скрипка Ивана, Ярбулдыев Григоре.

ХьатIадоагIача шера доахан кхабарна мел эша доакъар Iалашдаь яьннай совхоза коллектив.

СССР-а Министрий Советерча Централььни Статистически управленен хоам

Шура кийчъярен эцареи шера план ханал хьалхагIа кхоачашъярах

Вай мехкара юрта боахаман къахьегамхоша, ССКП XX-ча съездо даь соцамаш кхоачашдеа, Сийлахь-йоккхача Октябрьски социалистически революцен 40 шу дизара сийна социалистически яхье а бувлаш, продукташ арахецара а кийчъяра а керда коталонаш яьхай, 1-ча октябрга кхалчалца лаьрхIача СССР-е шера йоагIа шура яккхара а эцара а план кхо бутт хьалха кхоачашъяьй. Укх шера ийс бетта паччахьалкхенна дIаенна а ехка а яьннай 17.359 эзар тонн шура, е дахача шера цу хана енначул 2.664 эзар тонн дукхагIа, хIаьта дерригача 1958 шера енначул 6.713 эзар тонн дукхагIа, вешта аьлча 63 процент совгIа. Паччахьалкхенна шура дIаялари, йохкари дIахо дода.

Украински, Белорусски, Латвийски, Литовски, Эстонски, Молдавски, Узбекски, Туркменски, Таджикски союзни республикаша а, иштта автономни республикаша а, РСФСР-а краяша а областаша а: Московски, Калининградски, Ленинградски областаша, Краснодарски крайс, Владимирски, Ивановски, Калужски, Белгородски, Тульски, Рязански, Воронежски, Ярославски, Орловски, Новгородски, Курски, Липецки, Ростовски, Костромски Сахалински, Камчатски областаша, Бурят-Монгольски, Кабардино - Балкарски, Северо-Осетински, Удмуртски, Коми АССР-а шура кийчъяра а яккхара а шера йоагIа план ханал хьалха кхоачашъяьй.

Шура кийчъяра а эцара а план дахача шера укх ханага хьажача укх шера дикагIа кхоачашъяьй, хIана аьлча колхозашкеи совхозашкеи шура дукхагIа яккхарах.

Юрта боахама пайдаш эцача лаьттай хIара 100 гектара тIара лаьрхIа, 1957 шера ийс бетта шура яккхара болх дикагIа дIабихьаб колхозашеи, совхозашеи: Московски областен 256 центнер, Калининградски—204, Ленинградски — 199, Латвийски ССР-а — 169, Эстонски ССР-а 152, Украински ССР-а—135 центнер, царна юкъе Черновицки областен — 181, Харьковски—177, Черкасски—173, Киевски — 168, Днепропетровски — 156, Полтавски — 151, Одесски — 135 центнер, Краснодарски края — 117, Владимирски областен — 117, Ивановски — 110, Калужски—105, Белгородски — 105, Тульски—102, Рязански — 101, Воронежски — 100, Ярославски — 99 центнер; Белорусски ССР-а — 84 центнер, Литовски ССР-а — 84 центнер.

Укх шера шура кийчъяри, эцари лакхдаккхаро вIаштIехьдалийтар шуран промышленни предприятешта укх шера ийс бетта мащдаьтта соахкарчул 68 эзар тонн дукхагIа дакхха, хIаьта дерригача 1953 шера даьккхачул 163 эзар тонн, е 44 процент дукхагIа. Дахача шерал наха дуккха дукхагIа шуреи даьттеи, кIолди, мерзача шури продукции еннай укх шера, цо чIоагIа новкъостал ду мехкарча наха эшаш йола продукташ Iалашъяра.

СССР-а Министрий Советера Централььни Статистически Управлени.

ВЦСПС-а Президиуме Профессиональни органий отчеташи хоржамаши дIаяхьарах

Ха йистеяларах е шу чакхдоалаши 1958 шу долалуши дIаяхьа езаш я профгруппоргий, профсоюзни болх вIашагIбехкачар, цеховой, фабрично-заводской, моттигерча, районни, областен, краевой, республикански, центральни профсоюза комитетий а советий а отчеташи хоржамаши.

ВЦСПС-а президиумо могадаьд профсоюзни органий отчеташи хоржамаши 1957 шера октябрь бетта денз 1958 шера апрель беттага кхаччалца дIаяхьа.

Предприятешкеи, учреждeнешкеи, дешара заведенешкеи отчетно - харжара собранеш 1958 шера 10 январе кхаччалца йолча хана чакхйовла еза; районнии, городскойи областенеи краевойи республиканскии конференцеш—1958 шера 20 феврале кхаччалца йолча хана; союзни республикай областенеи, краевойи межсоюзнии профсоюзий конференцеши съездаши — 1958 шера 1 апреле кхаччалца йолча хана; отраслевой профсоюзий съездаш — 1958 шера 25 апреле кхаччалца йолча хана.

ВЦСПС-а президиумо профсоюзий советаш, республиканскии, краевойи, областенеи, районнии, фабрично - заводскойи комитеташ декхарийла яьй профсоюзни организацешка отчеташи хоржамаши дIаяхьара кийчо яра а дIаяхьара а хадданза кулгалдара, хIаьта кхы дIахо берригa профсоюзни болх тоабараи, къахьегамхой культурно-боахаман хьалашта йоаккхо яр эйдараи, мехка боахам тоабара бола профсоюзий лоархIам лакхабаккхараи хьожаяь йола массово - политически мероприяти санна дIаяхьара а. Балха кхоачамбоацарашта дикка критикаи самокритикаи йоаржаяр боккъонца Iалашде деза.

ВЦСПС-а президиумо могаду профсоюза областенеи, краевойи, республикански советашта а комитеташта а отчетно - харжара собранешкеи конференцешкеи профсоюза членаша дийца критически гIулакхаши предложенеши къоастаяр. Боахама гIулакхаш тоадара хьожаяь йола предложенеш боахаман органаша йоагI — йоагIачар къоастае еза.

(ТАСС).

НОВОСИБИРСКЕН ОБЛАСТЬ. Дика вIаштIехьа даьнна лел раздельни ялат чуэцилга Коченевски районерча «Ленинский» яхача ялатий совхозе. Мехка дикача балхашца белгалбаьннарашкара хьокхам а эцаш, дика ка йоалаш балхаш ду совхоза механизатороша.

Комбайнер-рационализатор волча Д. Т. Куценкос Краснодарски краерча Мостовски МТС механизатора И. А. Лазерева хьокхамах ший комбайн «С-6» иш касараш хьалъниздерг а елла тоаяьй. Цу агрегатаца цо цхьанцхьан шишша кес хьалъийду. Из керда гIулакх юкъе доаладаро торо хулийт комбайн дIаувзарга кIезигагIа низ бахийта а комбайнага болх дукхагIа байта а.

СУРТА ТIА: касараш хьал а айдеш, кIа оардаш йоалла комбайнера Д. Ц. Куценко агрегат.

В. Лешинске сурт. Фотохроника ТАСС.

Кабардино-балкарски АССР-а хьажкIаш чуэцари, фуал яхари цхьатарра ду

Терски МТС-а дика почин йир — «С-6» яха ялат чуэцаш йола комбайн хьажкIаш чуэцари, фуал яхари цхьатарра хургдолаш тоаеш. МТС-а директора нов. Леонова кулгал а деш ремонтни болхлоша новкъостал а деш комбайнеро Бориев Ивана еннача предложенех заводской машина цхьа дола конструктивни хувцамаш дир. Шкив хийцачул тIехьагIа ремонтникаша барабан кхестар кIезигагI дир, из чIоагIа эшаш да дукха хьажкIиш чакхйохаш. Эггар хьалхагIа хьажкIиш фуал йоахаш 14 миллиметр диаметр йолаш аьшка цаца оттабир.

ХьажкIиш фуал йоахаш йола агрегат а тоайир. Декаш тIара штифаш нилхагIи, кIезигагIи йир. Барабана штифаш бичаца дIакъейлаяр. Механизатораш хIама хедадеча аппарата гIадамаши чIегIаши чакх ювргйоацаш аьрхIа пальцаш оттадир. Тайп-тайпара кагий хIамаш хийцар.

Бориев Ивана цу тайпарча комбайнаца 20 гектар хьажкIа а чуийцай, хIаьта хIара гектара тIара юкъера лаьрхIача 12 центнер ялат а аьрдад. Из болх беш йола участок кIезигагI ялат хинна а я.

ЛоархIам болаш да укх тайпара дола цхьа гIулакх: хьажкIа чуэцари фуал яхари цхьатарра даьча комбайно во производительность лац. 3-ча сентябра Бориев Ивана 6 гектар хьажкIий чуийцай, 4-ча — 7-гектар. Цо чIоагIо яьй сменах боагIа боарам 10 гектарага кхачийта.

ХIанз Терски МТС-е «С-6» яха ялатан комбайн цу тайпара тоаеш латт. Цига ялат чуэцаш иштта йола шиъ агрегат хургъя. Цо ялат чуэцаш йолча компанени, ялат кийчдараи чIоагIа новкъостал дергда. «Большевик» яхача колхоза 150 центнер хьажкIий паччахьалкхена дIачу а енни, Бориев Ивана комбайнаца аьрда 100 центнер ялат кийчдаь а латт. Из санна долча ялата 200 центнер элеваторе хьадена а латт. Паччахьалкхена дIадалара цун кандийце нийса хул.

Лоацца хоамаш

✦ Пхеньяне хьайийлай Сийлен-боккхача Октябра 40 шу дизарна хетаяь йола фотовыставка. Корейско-советски доттагIлен месячник дIайодача хана Октябрь 40 шу дизарна сийна фотовыставкаш хьаеларгья провинциальни уездни центрашка а, эггара лоархIаме йолча промышленни предприятешка а, Корейски Халкъан эскара частешка а.

✦ Малхбоалехьарча Венгрен цхьайола городаш Советски Союзо мукъаяьха 13 шу дуза ди цу гIалашка деэдергдолаш да. Ходмезевашерхей яхача городе хьайийлай цига бахача художникаши скульптораши даьча суртий выставка. Деза денош хиннад Сентеши, Дьюлаи, Бекешчабаи яхача городашка а. Къахьегамхой викалаша Советски тIемахой чурташка зизаш дехкад.

✦ АДН агенствос хьахойт, Берлина ГIинбухен Германски Демократически республикан цхьоалагIа йола атомни электростанци хьае болабенналга. Электростанцен мощность хургъя 70 эзар киловатт. 1960 шера электростанци йистеяккха дага ба.

✦ Франс Пресс агентствос хьахойтачох, 9 октябре Алжире къам-мукъадаккхара болама 3 саг вийр. Французски эскаро а полицес а Афрефиль яхача города районе облава а яь, 230 алжирец лаьцав.

✦ Кипран радиос хьахойт, Англен эскаро Йемена герзаца еш йола духьаленаш соца яь йоацилга. 6—7 октябре Англен эскар летад Дамра яхача районе.

✦ «Хиндустан стандарт» яхача газето хойтачох, 6 ча октябре 5 саг юкъе волча португален патрулас Инден доазув хоададаь, Маингини яхача районе (Гоа доазох йол) 5,5 километр чу бахаб. ВIаши тIом барах португален 1 салте вийнав. Цул тIехьагIа доазув — хоададаьраш, шойчар герзаца яча къайлонца (прикрытие) Гоа-н территоре тIа юха баьлар.

✦ Газеташа хьахойтачох, тIехьарча 48 сахьата Къулбехьарча Италеи, Сицилеи, Сардинеи масса районашка Iалаьмате чIогIа догIаш дилхад, царех Iоьржа хиш ихад. Дукха эзар саг чу ваха цIа доацаш висав. Боабаь нах ба. Доаккха зе даьд. Шоссейни наькъаши, машиннаькъаши, телеграфнии телефоннии связи болх беш яц.

СихагIа чуийце яха хьажкIаш

* *

Юртбоахама деррига балхаш чудерзадарца, хьайбаш доакъарийна а чудоахкача моттигашта а диззаь Iалаждарца духьал гIоргда вай Сийлахь-боккхача Октябра 40-шу дизарна

* *

Дика вIашагIбеллача балха хьокхам

Дика къахьегама котало яьккхай Кировски МТС зоне чубоагIача механизаторашеи колхозникашеи. 27 сентябре 536 гектара тIара хьажкIаш чуийца баьлар уж. Из культура чуэцаш масса а моттигашка механизированни болх бир. Сталинеи, заветы Ильичаи, Ленинеи цIерагIча колхозий кхаш тIа, хьажкIаш чуэцаш йолча 9 комбайно болх бир. Масса а вола механизатор шоай балха боарам 1,5—2-ззеи тIеххоачашбарна къовсам лоаттабеш вар.

Дика вIашагIбеллаи барт болаши чакхбаьлар Сталина цIерагIча колхоза тIа (колхоза председатель нов. Савчук) хьажкIаш чуэцара болх. ДукхагIа пайданагIа болаш болх чаккхбалийта а транспортага нийсагIа болх байта а ерригача механизмаша цхьан беш оттабаьбар цига болх; цхьан даькъ тIара хьажкIаш хьаяьха яьлча ерригa а механизмаш кхыча даькъ тIа а йолхаш, уж чакхъяьннача гIолла, Iолийга ядийса хьажкIаш хьалэцаш колхозникаш тIехьа а болхаш. Дикача балхаца белгалбаьлар цига хьажкIаш чуэцаш механизатораш бола Гожа А., Солнышкин П., Колпиков Г. ХIара денна 150—200 процент боарам кхоачашбора цар. Балха йис дийнахьа 144 гектара тIара хьажкIаш чуийцар цар. Чуэццашехьа а, цхьан ханна колхоза амбарашка уж дIакхахьар а дар вIаштIехьадаькkха.

Йоккха овсарал йолаш болх бир комбайнер волча Баркалов Георгеи; тракторист волча Жарков Иванеи. «Заветы Ильича» яхача колхоза кхаш тIа болх беш хIара денна 5—6 гектар хьажкIий чуэцар цар, 2,5 гектар боарамагIа йоагIача.

Ленина цIерагIча колхозе комбайнера — Исаев Иванеи, тракториста — Горский Владимиреи шоай агрегатаца 70 гектара тIара хьажкIаш чуийцар. Комбайнерел тIехьа ца бусаш болх бир шоай автомашинашца шофераша а. Транспорт ца хиларагIа механизмаш сацийтанзар цар. Дика болх бир шоферо—Татарина Георге. ХIара денна 100 центнер хьажкIий комбайна кIалхара дIахьора цо. Ерригa а, эзара центнерал тIех хьажкIаш чуийхьай цо колхоза амбарашка.

Планаш тIеххоачашъяьй

Наьсарен районерча «Ворошиловски» яха совхоз-керда совхоз я. ТIой-юртареи Долакха-юртареи Наьсар-кертареи колхозаш вIашагI а кхийтта цар боахамех хьахиннай из 18 эзар гектар совгIа лаьтта да совхоза, 12253 гектар да. 1957-ча шера совхозо дIадийна 10 эзари ах эзари гектар лаьтта хиннад: 3351 гектар кIа, 2000 гектар гидуаргаш, 2500 гектар хьажкIаш, 218 гектар коартолаш, иштта кхы йола культураш а.

Совхоза кхашка вежарий санна барттайна болаш хьинарца балхаш деш ба Коммунистически партес а Советски правительствос а Нохчийн гIалгIайн автономи юхаметта оттарах шоай даьй мехка баха цIабаьхка гIалгIай, кIалха баьха хIирий, эрсий, селий.

Планах 1600 тонн кIа паччахьалкхенна дIаяла езача метте совхозо ханал хьалха 2300 тонн дикача кIих дIа а енна план 128 процент кхоачашъяьй. 1430 тонн паччахьалкхенна дIадала дезаш гидуаргаш дар совхоза. Из план а хьогге а тIеххоачашъяьй.

Сийлахь—йоккхача Октябрьски социалистически революцен 40 шу дизара сийна балхаш кхы дукхагIа тоадардухьа яхье а баьнна, балха боарамаш тIеххоачаш а деш хьажкIаш чуэцаш боахк хIанз совхоза болхлой.

Совхоза балхаш дика дарца къаьстта белгалбаьнна ба шоллагIча отделене болх беш вола комбайнер Васильев, Долакхаюртарча отделене болх беш вола комбайнер Джандигов.

Казахстанереи Киргизереи цIабаьхка 1082 гIалгIай дезал ба совхозе тахан. Царех дукхха а дукхагIа бараш гуйре чуерзае а паччахьалкхен декхар сийленца кхоачашде а хьинарца къахьегаш ба. 200-нел совгIа гIалгIай дезал ба совхозе совхоза болх вIалла юкъах а ца буташ шоашта чуIе цIеноош хьалдеш боахкаш.

Деррига юртбоахаман балхаш чудерзадарца, совхоза юкъарча хьайбашта доакъарийна а чуIе дикача моттигашта йизза кийчо ярца духьал баха кийччлуш ба совхозера къахьегамхой Сийлахь — боккхача Октября 40 шу дузача доккхача денна.

Хь. ОСМИЕВ.

Дулх, шура, даьтта дукхагIа хургда

ХIара сага—сих дулх, даьтта, шура даккхара гIулакхa укх гарггарча шерашка США-на тIа а кхе, хьалха а довла, аьнна партес баь кхайкам хьа а ийца, из доккха декхар кхоачашдарна къахьегаш ба МагIалбика районерча «Кавказ» цIи йолча колхоза животноводаш. Шергара шерага, беттагара беттага дукхагIа хул цу колхозе хIара Iаттагара йоаккха шура. Юкъерча лоархIамах соахка хIара бетташ болча Iатта лурчагIарчул 500 килограмм шура совгIа елар, хIаьта укх шера соахкарчул дукхха а дукхагIа лу. Укх шера апрела бетта хIара дийнахьбусс ший доахангара колхозо йоаккхаш хинна шура соахка май бетта кхоачаш цхьа эзар килограмм а ца хиннача метте 2100 килограмм яр.

Доахана луш йола шура иштта совъялар доахан дукхагIа хиннилгадац, е колхозо дикагIа дола доахан доладаьлга а дац. Из да доаханна деш дола Iунал тоадаьлга, доаханна лоаттадеш дола доакъар шортта а хьаьна а хилийтар. Шортта шоашта даа дика доакъар делча цар луш йола шура дуккха совгIа йоал. Цу деша дика тешал ду «Кавказ» яхача колхоза гIулакхаша.

Сийлахь-йоккхача Октябрьски социалистически революцен 40 шу дизара сийна керда толамаш доахилга тIа а ийцаь, шоай хьайбаш леладара боахам тоабеш, лакхбеш ба колхозера къахьегамхой. ХIара Iаттагара 2000—2500 килограмм шура яккха тIаийца дукха божабеттархой ба. Укх шерах дIабахача баргI бетта колхоза доахан енна шура дIалаьрхIача, хIара Iатта 1500 совгIа килограмм кхоач. Соахка бIарччача шера еннар массел шура еннай укх шерах дIабахача бархI бетта.

Шийтта шу да колхоза божа бетташ Компанейцева йола, Бийтта етт ба хIанз из хьохаш, цо бетташ. Соахка цо царех хIара Iаттагара 1 эзари 7 бIаь совгIа килограмм шура яьккхаяр, хIаьта укх шерах дIабахача бархI бетта цо яьккха шура дIалаьрхIача хIара Iатта 2 эзар совгI килограмм кхоач. Ер шу йисте далалехь хIара Iаттагара кхы а цхьацца эзар килограмм яккха лерхIаш а я из.

Доахангара шура яккхара гIулакхa Компанейцевал дукха тIехьа ца бусаш, цунна тIакхувш боагIаш кхы дукха а ба колхозе божабеттархой.

Сентябрь хьаоттача хана пхи эзари ах эзари тонн хьажкIий силос дIаеллай. Из соахка еллачул шозза дукхагIа хул: ХIанзалехь а хьекха вIашта теха 25 эзар центнерал дукхагIа йол-гIад а да колхозага. Дукха кийчдаьд колхозо кхы дола хьаьна доакъар а.

Хьайбаех боала пайда лакхабаккхара даькъе партес хьалхашка оттадаь доккхий декхараш кхоачашдарна, доаханна Iай чудохка меттиг йIайха, даа доакъар шортта а хьаьна а хилийта оарцах баьнна ба колхозера деррига къахьегамхой. Шортта доаханна доакъар хилийтача дуккха шура хургйолга хов царна.

БЕРСИЕВ Х.

Совхоза хьайбашта Iана кхоачам баьб

Ворошиловски совхозе тахан долаш дола хьайбаш кIезига да: 66 бетташ бола етт, 150 кагий доахан, 90 совгIа устагIа, 133 хьакха, 168 говр.

Цхьабакъда, совхоза болхлоша бизза кхоачам баьб чудоккача моттига а доакъарчйна а тIадоаладе лаьрхIача хьайбашта а тIехьа. Укх шера совхоза тIадоаладе лаьрхIа да Саратовски областера 1200 етт, 1000 кагий доахан, 10000 устагIа, воай республикерча Шелковски районера 3000 устагIа.

Вай мехка дулх, даьтта, шура дукхагIа хилийтара гIулакха чIоагIа лоархIам болаш да хьайбашта шортта даа хьаьна доакъари чудахка йIайха, цIена моттиги хилар. Из гIулакх дика кхетадаьд Ворошиловски совхозерча болхлоша. Планах 9 эзари 3 бIаьи тонн силос дIайолла езача метте цар 10 эзари 2 бIаьи тонн силос лаьттах еллай, 1150 тонн аьла кийчъяьй, 15 бIаь тонн ча вIашка техад, гIадамаш а хьекха вIашка тохаргдолаш да.

ДукхагIа дола доакъар хьайбаша Iа доаккхаргдолча базашта гарга эза да. Силос а базашта, хьайбаш хургдолча моттигашта гарга еллай лаьттах.

Хьайбаш доакъарийна Iалашдара балха къаьстта дика къахьегаш хиннай ТIой-юртарча отделенера новкъост Олигов Висингири бригадир вола кхоалагIа бригада.

Советски Iаьдал даьнна 40 шу дузача денга совхоза дерригача доаханна дика кхоачо яь болх Ворошиловски совхозера къахьегамхой.

ГРУЗИНСКИ ССР. Тквибули яхача городе 92 квартир йолаш диъ цIа латт укх шера хьалдеш. Царех 52 квартир йолаш дола цаI Сийлахь-боккхача Октябра 40 шу дузаш йисте даргда.
СУРТА ТIА: Сталина цIерагIарча улицах 52 квартир йолаш нах чуIе хьалду цIа.
П. Луценко сурт. Фотохроника ТАСС.

Комсийи сомий бешамех доккха беркат доал

ТIехьарча шерашка Наурски районерча совхозашеи колхозашеи дукха керда комсий гаьнаш дIа а етIа комсий бешамаш чIоагIа шеръяьй. Цу районерча кхаь совхозо 1954-ча шерагара 1957-ча шерага кхаччалца йолча хана 2351 гектара тIа комсаш егIай. Цу хана цигарча колхозаша 529 гектар тIа егIай комсаш. 1956-ча шера цигарча колхозаша 5 миллион сомал дукхагIа ахча ийцад комсех. «Октябра 12 шу» цIи йолча колхозо, масса а долча шера 140—150 центнер комсаш йоах хIара гектара тIара. Тоалуш йоагIа цу районе сома бешамаш. Калинина цIерагI йолча колхозо, бIаьсти 1957 шера планах 5 гектар сомий бешамаш йогIа езача 15 гектар егIай.

Комсий а сомий а бешамех дукха беркат доладаь, Наурски районерча колхозашеи совхозашеи социалистически яхьаца шоашта тIалаьцад турахьа 1957 шера планал совгIа сомий а комисий а гаьнаш даIйогIилга. Колхозаша планах дIайогIа еза комсаш 75 гектар я, социалистически яхьаца дIайогIа тIаийцараш 123 гектар я. Совхозаша планах дIайогIа еза комсаш 740 гектар я, йогIа тIаийцараш 1000 гектар я. Сомий бешамех колхозаша 25 гектари совхозаша 81 гектари йогIа еза.

Цхьабакъда, Наурски районера ерригa совхозаш а колхозаш а социалистически яхьаца комсийи сомийи бешамаш, турахьа 1957 шера, шеръе шоаш тIалаьца декхараш дизза кхоачашде бокъонца кийъеннаяц. Ворошилова а Калинина а цIерагIа йолча колхозашкеи. Наурски совхозеи комсийи сомийи бешамаш дIайогIа езаш дола лаьтта бокъонца кийчдаь даьннадац. ДIайогIа езаш йола комсийи сомийи гаьнаш кийчъяь яьннаяц. Юрта боахама управленес (новкъ Русин) хIанза а дIаеннаяц паччахьалкхен питомникашта малагIча колхоза, совхоза дIайогIа мел, малагIа гаьнаш яла еза хойташ йола план. Совнархоза дуача хIаман тресто (новкъ. Корецкий) дIаеннаяц совхозашта мичара, мел, дIайоагIа комсий гIаьнаш я еза хойташ йола план.

Совнархозо совхозашка гIишлонаш хьалкъйара болх во бу, совхозаш шоай болхлошта эшаш долча гIулакхашка эсал хьожж, цудухьа совхозашка кхоачам болаш болхлой а бац, из бахьан долаш комсии бешамашкара балхаш шоай ханнахьа кхоачаш а дац.

Наурски районерча совхозаша а колхозаша а сомийи комсийи бешамаш шеръяра, тоаяра, тIаийьца социалистически декхараш дика да. Уж декхараш кхоачашде партен райкомо, райисполкоме, МТС-ий совхозийи директораша, колхозий правленеш ма-могга къахьега деза сомийи комсийи бешамаш йогIаргйолаш дола лаьтташ агрономаша яххача тайпара тоадеш; дIойгIа езаш йола гаьнаш ханнахьа, я езачара тIаяьхьилга вIаштIехьа доаккхаш, бешамаш лелаю бригадаш цу гIулакха товзатIа бола болхлой юкъе а оазаш чIоагIъеш тоае, кънача бешамашта де деззача тайпара Iунал дайташ.

Совхозий болхлошта чубагIа цIеноош делга царна кхы квартираш лулга вIаштIехьа даккха деза. Цул совгIа балхара уж мукъа болча хана царна кино хьекха деза, концерт оттае еза, массане цIагIа радио йилла еза, газеташ а кинишкаш а деша моттигаш вIаштIехьа яха еза, кхыбола культурни болх бе беза. Совхозий директораш декхарийла ба шоай болхлошта эшаш долча гIулакхашка хьажа, ма-могга царна матеа а оагIорахь новкъостал де, цар гIулакхашта фила хила. Шоай болх цу тайпара цар бойя шортта болхлой хургба, цар болх дика бергба, бешамаш йогIара а тояр аа тIаийьца социалистически яхьа декхараш ханнахьа дика кхоачашдергда.

240 дезалаша кердача цIеношка дIачубаха че яьй

Нохч-гIалгIай республика юхаметтаоттаярах нах чубаха дукха цIеноош деш латт. Къаьста дукха цIеноош ду юрташка.

Хьалха-Мартана районе арадувлача «Колхоза байракх» яха газета «Керда цIеноош» яхача статьяс дувц: «Благодатни яхача юрта нах чубаха 460 совгI цIеноош деш латт». ХIара улицашка бIаргагу итташ даь даьнна керда цIеноош.

240 дезал кердача цIеношка дIачубахара че яьй, хIаьта шоай цIеношка бахаш а ба. ДукхагIа бараш, масала, Мурдалов Ужар а Альви а, иштта кхыбараш а совхозе болх а беш цIеноош деш ба. 225 дезал цIеноош даь йистебоалаш латт.

Октябра деза ди тIакхачалехь де тIаийцараш толамца кхоачашде деррига низ тIабахийта

А. ШЕПЕЛЕВ. Шолжа-гIалан ССКП горнома секретарь

Бутт кхоачаш бисаьбац Октябра 40 шу дуза деза ди тIакхача. Политически а къахьегама а боккхача гIоттамца, ший дукха езача Даьхенах законах ма доаггIара доаккхал дарца, деррига советски нах санна, цу сийлен денга хьежаш ба Шолжа-гIалин къахьегамхой.

Из деза ди гаргагIа мел гIорт, лакхагI эйлу социалистически яхьа телгIий, дукхагI хоалу цу яхьа результаташ. Промышленни предприятей а гIишлоний а коллективаша рапорташ тел планаш тIех кхоачашъярах, графикал хьалха баларах, планал тIех продукци арахецарах, техникана керда карахдаьннарех, кхояьча средствехи метериалехи. Города промышленносто карарча шера бархI бетта ерригa тайпа продукцеш арахецара паччахьалкхен план 103,5 кхоачашъяьй, планал тIех 54 млн сома продукци арахийцай.

Октябра ди тIакхоачаш йолаяьча социалистически яхье къахьегама сийлен толамаш даьхад «Октябрьнефть» яхача мехкдаьттан промыслови управленен промысловикаша. Ийс бетта йоагIа план ши кIира хьалха шоаш кхоачашъяь хиларах рапорт делар цар. ШоллагIча нефтепромысло ийс бетта йоагIа план 17 сентябре кхоачашъяьй. Дукхха тIеххоачашдаьд шоай тIалоацамаш «Октябрьнефть» яхача бурувдеттара контора бурувдеттархоша. Цар шоай ийс бетта йоагIача программал а шоаш тIаийцарел а дукхагI 655 метр бурув тохад. 8 бетта нефтепромыслови управлене гIолла 446 мероприяти чакхъяьккхай. Цу гIулакхо 3.600 тонна совгIа мехкдаьттан кхытIа яьккхай. Къахьегама овсарал цу юкъе 7,7 процент лакхъеннай промыслашка. Мехкдаьтта доаккхаш дIадодар кходаро 1.444 сом даьккхад.

Нохч-ГIалгIай Совнархоза мехкдаьттах тайп-тайпара продукташ йоахача предприятешка хIара денна керда коталонаш йоах. Цу предприятей технологаша ийс бетта йоагIа сийрдача нефтепродуктай производственни программа ханал хьалха кхоачашъяьй. Сохкарча цу ханаца нийсийча доагамдаккхар 16,6 процент лакхденнад. Продукцега дIадодар 8 бетта кходаро паччахьалкхенна 25 млн 818 эзар сом даьккхад, коача доагам довш хилар планах доатIачул 4.53 тонна кIезгдаьд.

Мехкдаьттах тайп-тайпара продукташ йоахача Шолжа-гIалин заводо 6 ди хьалхагI кхоакашйир сийрда нефтепродукташ яхара йола ийс бетта йоатIа программа. Сохкарча цу ханаца нийсийча доагам даккхар 17,3 процент лакхденнад.

Социалистически яхье доккхий толамаш даьхар Шолжа-гIалин химически завода коллективо. Октябра 40 шу далелехь 8 бетта шоаш де тIалаьцараш ханал хьалхагI кхоачаш дир цар.

Октябра ди тIакхачалехь хьалха лелача социалистически яхье дика толамаш даьхад машин-наькъа транспорта къаьстача предприятеша, ейтача, моттигерча, кооперативни промышленноста предприятеша.

Вай партес йоккха йоакхою халкъа вахара хьал хадданза тоадарна. Цун къаьгга дола тешал да ССКП ЦК-а а СССР-а Министрий Совета а Советски Союзе нах чубаха гIишлонаш хьалъяр дегIадоаладарах бола август бетта баь соцам.

Из партен а правительствон а соцам вай городе, берригача мехка санна, чIоагIа тIадбахарца тIаийцар къахьегамхоша. Городе нах чубаха гIишлонаш хьалъяра темпаш а цар дикал а лакхъярна бола къовсам лакхбеннаб, дегIаенай халкъа инициатива. Города предприятей а организацей а коллективаша, шоай торонаш лаьрхIа а лаьрхIа, шоай пайда эца йиш йола пайда эцанза йиса торонаш а лаьрхIа, укх шера, е лерхIаш хиннача 350 квартиран меттел, 750 квартира е тIалаьцад, царха 541 квартира Октябра 40 шу дизалехь яь яккха а. Паччахьалкхено нах чубаха деча цIеноех дукха цIеноош хургда деза ди тIакхоаччаш йисте даьнна. Цу тайпара, Шолжа-гIалин къахьегамхой бIаьш бола дезалаш Октябра деза ди тIакхоаччаш дика тоаьяьча кердача квартирашка чуховшаргба. Деза ди тIакхачалехь Р. Люксембурга цIерахча улицагI деча цIеной дика кийъяьча квартирашка гIоргба лорий итташ бола дезалаш. Укх шера 50,4 эзар квадратни метр нах чубаха цIеноош даь йисте даха лерхI. Цу гIулакхо Шолжа-гIалин эзараш бола къахьегамхой чубахача цIеноех Iалашбергба. ДегIабенача халкъа инициативан къьгта хьокхам ба Шолжа-гIали тIерча машиннаькъахой коллективо доладаьр. Цу коллективо, Сийлахь-йоккхача Октябрьски социалистически революцен 40 шу дизара майогтIара накъа яха гIерташ, нах чубаха деш дола цIеноош хьалдаь, нах чубахаргболаш эксплуатаце дIалулга сихдеи шоай даьй мехка цIабаьхкача нохчашта - гIалгIашта цар шоашта деча гIо-новкъосталдеи аьнна ши бутт оттабелга доладаьд. Из Iалаьмате чIоагIа мах бола инициатива къоабал яьй города предприятешеи организацешеи.

Нагахь санна хIанз городага а цун гонахьенага а хьежача, хала хургдар нах чубаха ю гIишлонаш хьалъеш йоаца моттиг лаха. ХIанз вай городе нах чубаха ю гIишлонаш е йолаеннай йоккхий предприятеш меттел, цIакха а уж гIишлонаш еш ца хинна кагий организацеш а учрежденеш а. ХIанз гIишлонаш ю къаьсткъаьстача школай, промыслови артелей, коммунальни предприятей, дарбаш деча учрежденей, кхыярий а коллективаша.

Шерра йолаенна нах чубаха ю гIишлонаш хиланза яргйоацача материалех Iалашъярна партен горкомо оарцатIа яьхай предприятей коллективаш шоашкара пайда эца йиш йолаш пайда ца эцаш йола торонаш гуча яха, шоай де низ кхоачар де. ЦIаккха нах чубаха цIеноош деш ца хиннача, коммунальни боахама предприятеша 56 квартира хургйолаш 11 цIеноош де чIоагIдаьд. Фондах йоагIа хьун материалаш шоашта кхоачам болаш хургйоацалга а ховш, цар 40 сагах цхьа бригада вIашагIа а елла, хьу кийчъе Пермски облесте яхийтай. Кхаь бетта цу бригадо кийч а яь, цIаейтай 1.500 куб. дика хьу. Цо торо елар 28 квартирах латта 7 цIа хьал а даь, эксплуатаце дIадала. Юхе диса цIеноош даь йисте доалаш латт. Коммунальникий опытах дика пайда эц города кхыча предприятеша а.

Пенаш дувтта материал чIоагIа ца тоъаш хиларах, производственно-товарни контора, мехкдаьттах тайп-тайпара продукташ йоаха завод, санна йола, цхьайола предприятеш, пайда эцаш йоаца къаьнара трубаш, заводашка чура ца эша кирпишкий карташ, къаьнара ца эша насоснеш йохаеш, царех хьайоахача кирпишкех пенаш дотташ я. ХIаьта шоашта цIеноош дераша Iалаьмате дукха бийда кирпишкаш ю, царех цIеноош хьал а дувт.

Цхьан ханна партен горкомас кирпишка заводаша производственни низех пайда мишта эц хьожалга вIашагI а делла, хьежача хайра, заводий кхы а 1 млн. етта кирпишк а, 0,5 млн. цIентIа юлла кирпишка а — кхы керда бригада вIашагI техча — е иш хилар. Цу гIулакха кирпишкий заводашка кхыча кирпишкаш эшача организацешкара болхлой бахийтар столярни оаттахалаши и уйнашта раман хьу ца тоъар бахьан долаш, мIьингахи попахи пайда эцийтар тхога.

Эца йиш йолча торонех гIишлоний материалаш, совнагI Iалашъярца, партийни а, комсомольски а города организацеша шерра къовсам- боаржабир гIишлош хьалъеча моттигашка, гIишлоний материалашта кхом бергболаш. Цу гIулакхо гIишлонашъеча йовш хинна гIишлоний материалаш ца йойта порядок а оттайир. Деш латтача чуIе деш долча цIеноща хьалъеш латт культурни вахара объекташ а шеррача фронтаца лел город тоаярахозъяра балхаш а. Шолжа-гIали къахьегамхоша дIадоладаьча город тоаяра месячнико дукхха а, дикадар лург хилар шеко яц. Партийни организацеш производственни гIулакхашка кIоаргагIа хьежа яьнна болхлой а, гIулакхарча наьха а, инженерно - технически болхлой а, дегIаухаш йола творчески инициатива чIоагIагI квалифицированни (говзах) паччахьалкхен ялхлагIа пхе шера план ханал хьалха кхоачашъярна тIа хьежа еш хиларна, городерча транспорта а, промышленноста а предприятешеи гIишлошъеча организацешеи доахача толамаша — тешал ду.

Деррига-м даь дац хIанз. Сийлен долчарех декхар да дезача ден хьалхарча деношка хIара бригадаш предприяте, хIара цехо, шоай паччахьалкхен декхар социалистически тIалоацамаш кхоачашдар.

Партийни органаш декхарийла я партеси правительствоси СССР-е чуIе-гIишлонаш е аьнна бола соцамаш кхоачашдарна низаш вIашагIтоха. ГIишлонаш елга юха тетташ дола чуIе еш йолча гIишлоний укх шера оттаяь йола план кхоачашъяр дохор кхерам тIа тувсаш дола, хIанз долаш дола кхоачам боацарш массанел а хьалхагI дIадаха деза. ЧуIацIеноош эксплуатаце дахийтарна тIехьа дусаш хилар дIадаккха деза. ХIаьта вай хIанз а, хилар ца дезе а, кIезга яц цхьаццайолча организацеша нах чубаха ю гIишлонаш а культуран - вахара объекташ а кийчъяь эксплуатаце дIаялара график йоахаю моттигаш. Масала, «Грознефтезаводстрой» яхача (хьалха хинна «Грозхимстрой») треста № 4 йола управлени 8 бетта 4.325 квадратни метр нах чубаха цIеноош даь йисте даха дезаш яр, хIаьта цу хана чухь хьалдаь йисте даьха духьал 2.401 квадратни метр цIеноош мара дац. «Чечингстрой» яхача тресто нах чубаха ду цIеноош йисте даьха эксплуатаце дIадалара план 17 процент мара кхоачашъяьяц. Октябра 40 шу дузаш 3000 кв. метр цIеноош йисте даха аьнна тресто тIаийцараш чакх ца дахара кхерам болаш да. 1956-ча шера эксплуатаце дIаденна хила дезаш хинна 34 квартирах латта исскуствон гIулакхерча наьха цIеноош хIанзалца даь йисте даланза да.

Партен районни комитеташ декхарийла я хIара гIишлон гIулакхаш довза, хиланза яргйоаца оргтехмероприятеш белгалъе, пайда эца йиш йолаш пайда эцанза мел йола матеоиальни технически торонаш нах чубаха ду цIеноош хьалдара планаш кхоачашъярна юкъе йоалае еза. Партийни, советски, профсоюзни, боахаман организацеш декхарийла я партеси правительствоси нах чубаха цIеноош ца тоъалга укх тIеххьарча 10—12 шера дIадаккха деза аьнна даь соцамаш кхы а хьалхах кхоачашдарна шоай гIулакх дика кийчде. Из дарна мел эшар а торонаш а вай йолаш да.

Сийлахь боккхача Октябра деза ди тIакхача дукха ха йисаяц. Октябра деза ди тIакхачалехь де тIаийцараш толамца кхочашдарна чIоаггIа къахьега деза, производствон резерваш йолаялийта еза, социалистически яхьо керда гуча мел доккхар караэца деза, Октябра деза ди тIакхачалехь йолаяьча социалистически яхье хьалха латтарий опыт масса болча болхлошка дIакхачийта еза.

Говзалца хьаяь латтан спутник урагІа яхийта дІахецара хьакъехь дола Французски кепа йоазув

Париж, (ТАСС). Советски Союза Іилманхоша говзалца хьаъ яь урагІ а яхийта латтан спутник дІахецар Парижерча сайрийна арадувлача газетий комментареша ший къаьстта йола моттиг еннай, хІанз хиннача гІулакха советски Іилман а техника а дика мах беш.

«Франс суар» яхача газета язду: «говзалца хьаяь спутник урагІ а яхийтар Іилман тІехьаленаш йоаккхий я». ГІетта лелача обсерваторен роль ловзаъе йиш а я, планеташта юкъера моттиг Іилман тохкама хьаелла а йиш я спутника. Вокха оагІорахьара хьаелл цо, планеташта юкъе балар перспиктаваш... Говзалца хьаяь латтан спутник урагІ а яхийта дІа хеца кийчлуш хиннача Американцашта ховргда Іилман даькъе Советаш шоайл мел хьалха яьннай. СССР-а континенташта юкъе лела снаряд хиларах кхы шек бувла безац цар, август бетта Москвера цунах хоам бича ВІашахкхийттача Штаташка ца тешаш тІа йийцар цар из хоам».

«Шари-пресс-энтрансижан» яхача газето тІехьарча хаттара къастта статья язъю. Цо язду: «Говзалца хьаяь латтан спутник урагІ а яхийта дІахецаро хьагоит эрсашка континенташга юкъера ракета хилар, хІана аьлча 83 кг. хулаш йола дегІ спутник 900 километр урагІ а яхийта дІа хеца лург яцар гаьна дІа яха йиш йола ракета ца хилча». Газето белгал доакх «СССР — ВІашахкхийттача Штател хьалхаялар» а говзалца хьаяь латтан спутник дІахецалга американцаша тІехьа даккхар «Атлас» яхача ракета баь тохкам харц балар бахьан долаш хилар. «Говзалца хьаяь латтан спутник урагІ яхийта дІахецарца эрсаш Іалаьмате боаккха толам баьккхаб».

Адамий машари иразиІалашде!

Пекин. (ТАСС). «Гуанминжибао» яхача газета тІа яькхай Советски Союзо дунен тІа эггар хьалха ара яьнна йола говзалца я латтан спутник ювцаш КНР Іилман академен президента Го Мо-Жос яь заявлени.

Континенташта юкъера баллистически ракета техкачул тІехьагІа Советски Союзе эггара хьалхагІа говзалца хьаяь латтан спутник урагІхецар, аьлар Го Мо-Жос, гарга кхаьчача Сийлен-йоккхача Октябрьски Социалистически революцен 40 шу дизарна Іилмано даь доккха совгІат да. Из дерригача дуне тІа машареи адамий иразиІалашдарна доккхача лоархІаме да.

Октябрьски революци хинна 40 шу мара даьнна деце а Советски Союзан Іилмани техникани толамаша гучдокх, Советски Іилмахой дунен Іилман юкъе эггар хьалхагІа хилар.

Цо тешал ду Советски Союзан коммунистически партес нийсса кулгал дарна а, социалистически система диках хиларна а. Вайна хов, аьлар Го Мо-Жос, США-а правительствос ший хур делга, шой Іилмахошка баллистически ракета а, говзалца хьаяь латтан спутник а йита гІерташ. Цу гІулакхах шой толам хинна беце а, хІаьта цар уж яр гІулакх, чІоагІа дІакхайкадаьд. Бакъдолчо хьахьокх, США-а баллистически ракет вІаштІехьа яккха гІерташ дуккхаза эксперменташ я яле а, цунах цар толам ца хилар. Таханарча дийнахь хьалхар говзалаца хьояь латтан спутник урагІ хийцар, Советски Союз я.

Китайски халкъои китайски Іилмхошеи дІайхача моаршалца тІаийцар Советски Іилман толамаш. Цо йоах советски хьалхара опыт Іомае езилгеи Советски Іилмахошца цхьан гІулакхаш леладе дезилгеи. Цо новкъостал дергда китайски Іилам чехка дегІадарна.

Тхо теш, аьлар Го Мо-Жос тІеххьар, Китайски Іилмхой шой торонех пайда эцаш Советски Іилмахошца нийса бала хьожарг хиларах.

Іилма, хьаькъал, социализм — вІашагІдоахалургдоацаш вІаший дувзаденна да

Рим. (ТАСС). Советски Союзо сигала хийца говзалца хьаьча латтан спутникана уйла тІаяхийта Іилманхой а итальянски еррига общественность а я.

«Унита» яхача газето йиъ оагІув хетаю говзалца хьаьча латтан спутника, цох дунен дерригача мехкаша деча хоамашта а. Хьалхарча статьян тІа газето язду: «ШоллагІа бола бутт» хьа а баь дІахийцача советски Іилманхоша Іалма эшадарал совгІ, дІадаьнначунна тІера ца доалийташ адамаш леладе гІерташ, саг низ боацаш ва яхаш дийцараштa хІама техар уж эшабеш.

Тхо тІех дог гІоздаьнна цІенча дег тІара гІаддаха да адамий цу исторически этапа тІа эггара хьалха бахар социализман мохк хиларах... Советский къоначa республико ший 40 шу далара цІай дезду, говзалца латтан спутник эггара хьалха хьаярца. Тхо гІаддаха да цу гІулакха советски халкъашца, царна кулгал деча Коммунистически партеца, СССР-а Іилмахошца цхьана.

Цар юха а хьахьеххар, адамаша хьадаь эггара хьалха долчох пайда эца а хІанзолца хьа адамаша де лерхІаш мара ца хиннар, царна фаьлг санна хийттар бакъдаь дІадахьа а социализм могаргдолаш хилар.

Тхо цу гІулакха гІаддаха да, Іилма, хьаькъал, социализм тІех хиларах тешаш дола нах тхоаш хиларах: цхьаккха а хана ца хиннача тайпара шоайла дувзаденна да уж хІамаш».

«Аванти» яхача газето язду: «Дунен кхыча даькъацара шоаш дІакъостадаь хилар дІадаккхара дукхача хана денз адамаша яь уйлаш кхоачаш хила йолаеннай... 1957 шера 4 октябрь адамий исторен чухь лоархІамегІа дола ди да...

Советски Іилмахошка, цар лоархІам боллаш технически а организационни а боккха низ тІабахийтарах, хьалхле я».

Болоньи университета Лойяно яхача астронолически станцен хоам хьабовзийт Анса яхача агентствос, цу тІа йоах: «Говзалца хьаяь латтан спутник сигала яхийта ди адамий а Іилман а исторен чухь дицлургдоаца ди хургда, планеташта юкъера моттиг караерзаяра гІулакха юхь цо дІайолаярца».

Брера (Милан) астрономически обсерваторен болхлочо профессора Альберто Мазане аьлар: «Аз нийса лоархІ Іилма дегІадара хьахьокхаш из сийлаьттан спутник а, цох дунен дегІадара хьалхле лелаеча мех кага кхачар. Адамий хьалхлен кулгал дерашта мара могаргдац Іилман хьалхленна кулгал де а».

ДУНЕН ІИЛМАНИ КУЛЬТУРАНИ ГАНЗА ЮКЪЕ ДОАКХА ХІАМА

Токио, 6 октябре. (ТАСС). Масса долча Японен газеташа шоай хьалхар статьяш тІа белгал даьккхад Советски Союзо дунен тІа эггар хьалха йола говзалца хьаяь спутник хецар боаккхача лоархІаме хилар.

«Майници» яхача газето белгал доакх, цо дунен Іилман керда зама хьаелар.

Советски Іилмахоша толам баккхарах «Асахи» яхача газето, царна доакха моаршал доайт. Газето хьахьокх, цар къахьегаро дарригача адамашта укх дунен къаъ кІоаргагІ тохкам бе цар таро ялар.

Газето дІахо йоах, дуне даьлча гІоне хана укх планетал ара бовла гІерташ хинна уйла, хІанз чакхъяьлар.

«Планешта юккъе лелар на цІоалагІ бола тІа» яхача керта къала газето доаладу, говзалца хьаяь спутник урагІъяхийтарна Іилмани культурани лоархІам бувцаш японски боккхача Іилмахоша даь къамаьл.

«Иомиури яхача газето Советски Іилмахой толам исторически ба а йоах, цо адамашта бух боаца торонаш хьайийллалга белгал доакх. Шек хала безац, йоах «Иомиурес», Советски Союзо говзалца хьаяь спутник урагІхецарах баьккхача толамо дунен Іилмани культурани ганз кхыъа йІаьхех хулийтарг хиларах.

Говзалца хьаяьча латтан спутник хоамаш

Шолжа-гІала

Эггара хьалхара говзалца хьаяь латтан спутник урагІахецара хьакъехьа болча ТАСС хоама дог гІоздаьккхар советски наьха. Укх деношка бІаш хула Іилман станцеши эзараш хула радиоезараши ба латтан спунтикага хьежаш.

5 октябре 17 сахьат даьлча Шолжа-гІали тІарча радиоезарашта В. Беликовна, Г. Петросовна кхыбарашта УА ВКПА яхача радиостанцеца городе эггара хьалха хезар латтан спутника хоамаш.

14 сахьати 56 минути яьлча спутник Бостона (США) тІа гІолла йодар.

— Тха станцес, — дувц Василий Ефимович Беликовс, — денна — бийсанна хадданза лувц спутника хоамаш. Хоамаш цІена а хоз. 6 Октябре оаха лаьцар спутника хоамаш РА 6 КПА яхача ультракоротковолной станцеца. ХІанз оаха лувц спутникас ухийташ дола шинна частотан хоамаш.

6 Октябре Шолжа-гІали тІа вахача Е. Демченкос 15 метр йолча телгІе тІа моллагІа йолча приемникаца лаьцар хоамаш. Шолжа-гІалан кхыболча радиоезараша а лувц дунен тІа эггара хьалха говзалца хьаяьча латтан спутника хоамаш.

Ташкент

Ташкент. (ТАСС). Узбекистана къахьегамхоша дог гІоздаьнна а советски Іилмах доккхал деш а тІаийцар СССР-а территорен тІера дунен тІа эггара хьалха говзалца хьаяь латтан спутник сигала урагІахецар толаме чакхдалар.

Городашкеи кишлакашкеи баха нах чІоагІа теркам беш ба спутника хьакъехьа долча хоамий. Радиоезараша ТАСС хоамаша белгалъяьча телгІешца спутника хоамаш лувц. Уж хоамаш цкъа дика хоз, тІаккха, шорта а даьле юха гучадоал.

Спутникага хьежара боккха болх беш ба Узбекистана Іилманхой. Ташкента пригороде Ленина цІерах йолча Среднеазиатски паччахьалкхен университете приборащца кийчъяь спутникага хьежа лаьрхІа пункт яьй. Цу приборий гІонца вІаштІехьадаьккхад хадданза фега хьежалга. Иштта пункташ я Самарканде а республикан кхыйолча городашка а.

Тарту

Тарту. (ТАСС). 5 октябре Іуйранна 9 сахьати 30 минут яьлча, делкъийна 11,12 сахьат даьлча Эстонски ССР-а Іилмай Академен актинометрически лабораторен Тартуски стационарни хьежара станцен Іилман лакхера болхлочо Г. Желнина Морзе хоамашта тара дола хоамаш лаьцар. Станцен болхлошта хетачох уж хоамаш советски Іилманхоша урагІахийтача дунен тІа эггара хьалха говзалца хьаяьча латтан спутника хоамаш да.

Станцен Іилман болхлой кхы дІахо а хоамашка хьежаш ба.

Станцен еррига аппаратура сайрана хургдола хоамаш лаца кийча я.

„Планеташта юкъера моттиг караерзаяра йола керда зама“

Нью-Йорк, 5 октябре. (ТАСС). Юнайтед Пресс яхача агенствон корреспонденто Даниель Гильморас Лондонера хоам бу.

— Планеташта юкъера моттиг караерзаяра керда зама йолаялар дІахайтар тахан латтана гаьнна лакхера хадданза беш болча хоамаша.

Уж хоамаш хьахоз, 22 дюйм диаметр а йолаш, сахьата 18 эзар миль сихал а долаш, 560 миль латтара лакха а йолаш, говзалца хьаяча латтан спутникагара.

Алхха цун статистически цхьан лоархІамаша а дог тохадолийт. Цхьабакъда, кхетадара чІоагІа лорхІаме да из говзалца хьаяь латтан спутник урагІа яхийта из дІахийцараш а, из хьаяь кулгаш а кортош а эрсий хилар.

1957 шера 4 октябран бийса Малхбузен дунен чІоатІа исторически лорхІаме хилар, Россес Іилман чу даьхача толамех ца тешалга цІаьхха дехар.

Советски Іилманхоша аьла а аьлар, хьа а йир, Малхбузен дунен тІех доккхача хьаькъала ду ца деннар — саго говзалца хьаяь йола латтан спутник урагІа а яхийта планеташта юкъе дІахецар — шоаш дир, аьнна.

Чехословакен наьха дукхал

Прага. (ТАСС). Чехословацки телеграфни агенствос хьахойтачох, паччахьалкхен статистически управленес лаьрхІачох укх шера 1-ча июле Чехословакен нах 13.353.104 саг ва.

Гваделупе хиннача муниципальни хоржамашка коммунистий коталонаш

Париж, (ТАСС). Парижски печато хьадувцачох, 1-ча сентябре Францен фордал дехьарча Гавделупа яхача департамента територе, Муль яхача городе хиннача муниципальни харжамашка коммунистически партен кандидаташа йоккха коталонаш яьхай. «Муле хиннача муниципальни харжамашка коммунисташа яьха коталонаш аьнна кертъяздаьчунца «Монд яхача газето яздаьд» муниципальни совете коммунисташа 20 моттиг яккхар аьнна. Юхе йиса ворхІ моттиг «Объединения левых республиканцев» яхачар кандидаташта кхаьчар.

Алжирера тІом

Париж. (ТАСС). Алжирера беча хоамах, французски эскараштен алжирски, къамаш мукъадахара арменеи юкъе массехказза къиза латар хиннад тІеххьарча хана.

Оранера 70 километр къулбехьа дІа уллача Айн-Фарес яхача юрта гІайттарий отрядо французски гарнизона налет яьй. Шин сахьатал совх лаьттача тІемо французски 1 эпсари, 6 салтеи а вийра, алжирци 4 саг а вийра.

Медеа яхача районе и хилар французски авиацен дакъа а лоацаш тІом. Цу тІем тІа французски тІема вертолет яьга еха а ехар, цун борта тІа хинна 12 десантник а велар.

США Іаьдал Китай бахар бахьан долаш наха тІакхувш хилар

Нью-Йорк, (ТАСС). Сан-Францискера кепа йоазоно хоамбеча тайпара Москве хиннача дерригача дунен кагийрхой VI фестивале хиннача Р. Уильямсонага эггара хьалха Китай а ваха из ВІашахкхийттача Штаташка цІавийрзача, США хьакхачарца американна духьаларча гІулакхий тохкам беш йолча викалий палатан комиссено, тІавехаш повестка яйтар.

Ульямсона корреспонденташка дІаалар, халкъа Китай вахавар аьнна законах доацаш цхьаккха а хІама даьдац аз аьнна.

Ульямсона аьлар, Китай йовза ловш кхы эзараш кагий американцаш а ба. «Дунен тІа лоархІаме моттиг дІа лоац цу мехко, хІаьта американски халкъа из мохк бовза аьттув хила а беза».

ЗІамигача Сан-Мариона тІаэтта боккха бала

Масса оатІорахьара итальянски территори а йолаш зІамига паччахьалкхе я Европе. Цу мехка площадь 61 кв. км. я баха нах 14—16 эзар саг ва. Эскар — 40—50 полицейски ва. Сан-Марине къаьнара крепость а я, комсий бешамаш а я, сомий бешамаш а, кхаш а да. Дуккха сакъердаме хІамаш дувца йиш йолаш да бІаь шерашка денз хьадоагІа цун истори. Шер-шера эзараш хула туристаш боагІа цу сатийнача мехка.

Бакъда, массехк деношка денз Сан-Маринон доазонга ухараш туристаш бола автомобилаш йоацаш, броневикаши танкаши я. Мехка го баьб итальянски полицен отрядаша. Цар дІалаьцад наькъаш, телефоннии телеграфнии бувзам бохабаьб, даар тІаккхаьар соцадаьд. Республика дІахоадаь я арахьарча дуненах.

Сан-Маринона тІаккхаьчаб боккха бала. Из мацалца хІалак е гІерт. Чубахка гІертарца кхерам тесс цунна. Фу бехк болаш ба из мохк из кхерабе, шоашта карабоалабе гІертарна хьалхашка?

Римеи Вашингтонеи духхьала хьайоах Сан-Марине хІанз йола правительство шоашта ца езалга. 12 шу хьалха цу республике демократически Іаьдал оттадир. ДукхагІа болча наха аьрдехьарча партей викалаш — коммунисташи социалисташи хержар. ТІехьагІа хиннача хоржамашка а аьрдехьарча партеша юха а котало яьккхар. Наьха хьал-торо тоаяра духьа демократически правительствос дукха болх баьб: массанена болх беннаб, болхлой алапий лакхадаьккхад, промышленностеи, махбари, культураи тоаяра мероприятеш чакхъяьхай, махбоаца лорий гІо а оттадаьд.

Доазол дехьарча цхьаболча господашта ла ца могар демократически лоаттам ба. Іаьдала кертте ши капитан-регент (коммунисти социалисти) латташ йолча Сан-Маринах бІарга чу даха дит хиннад царна. Из хІанз республике йола правительство дІаяккхара духьа цун доазон тІа танкаш йоалаяьй. США-с къоабалдарах Сан-Маринан чухьарча гІулакхашта юкъе гІерта йоал Итали.

ЮкъегІортара бахьан а корадаьд цунна. Дукха ха йоацаш шоай бокъонашка хьежжа шин капитана хоамбир 3 ноябре ханал хьалха Йоккхача совете — Сан-Маринон парламенте — хоржамаш хургхиларах. Цу гІулакха духьал яьлар бокъо йоацаш шийх мехка «ханнара правительство» лоархІаш йола христински демократий группа. Из «правительство» Итален доазонгара 50 метр мара гаьна а йоацаш, итальянски полицес лораеш я. Шоай республикан территоре «министраш» дийнахьа мара хила бахьац, амма бийса яккха Рим яхача итальянски городе ух уж.

Цу «ханарча правительствон» деррига тІулакхаш къестадер Сан-Марине вола итальянски консул ва. Цун диктовках шоаша шоайх правительство яьраша тайп тайпара декреташи кхайкаралаши арадоах. Цудухьа дий-хьох Риме «ханара правительство» бакъ я аьнна сихдаь кхайкадар?

Итальянски печато деча хоамех, Сан-Маринон «ханара правительство» Италес тІаийцар... из хьахилалехь а, хІаьта из де хьийхар... Даллес а ва.

Иштта, Сан-Маринон законни правительстона духьаларча аьла—дита такилгаш Вашингтоне долх. Тамаш йий тІаккха США-а правительствос а Сан-Маринон «ханара правительство» тІаэцарах хоамбар?

ВІашагІкхийттача Штатийи Итален гІулакхаш Сан-Маринон чухьарча гІулакхашта бокъо йоацаш юкъе гІортар мара кхыча тайпара лархІа йиш йолаш дац.

МалагІа правительство хила еза Сан-Марине яха дош къоастадар — республикан наьха шоай гІулакх да, хІаьта цар шоаша мара къоастаде йиш йолаш а дац из. Из лархІанза даргдоаца бакъдар да. Бакъда цхьабараш из лархІа безам боалаш-м бац.

Сан-Маринон законни правительствос иштта цІи йола «ханара правительство» бакъяьрах Италена протест кхайкаьй. США-н правительствога а дІахайтад республикас шийна духьал гІайттарашта Итален Іаьдало гІо делга. Бакъда, жоп луш яц Рим а Вашингтон а, жоп луш бац «демократи» еза тхона яхаш цІогІа деттараш а, ООН-е кхыча мехкий «Кортамукъалеи ший лоІамах хилари лархІа деза яхаш кхайкадераш а.

Сан-Маринон правительствос мехка общественни порядок лораяра доагІаш дола гІулакхаш чакхдаьхад. Ший лоІамах йола герзаца кичъенна отрядаш я вІашагІъеххаш. ХІаьта нагахьа санна Итали юкъеца гІертареи, цо гІайттачарна гІо та дореи, мехка хьоггехьа а нормальни вахар юхаоттадаь хургхиларах шеко а яц.

Вашингтона кхераме долча хьехамашка ла а ца дувгІаш. Сан-Маринон чухьарча гІулакхашта юкъегІортар дІадоккхалга Итален кулгалхошта кхетам корабоагІаргхиларга сатувса деза. Цар кхетаде деза цу зІамигача мехка гІулакхашта юкъе гІертарах цар шоашта боккха бехктокхам тІаийбелга.

Ал. ЛЕОНТЬЕВ.

Вошал долча республикай газеташ тІара

Керда цІенош деш латт

Кутаиси яхача города йисте ворхІ шу хьалхагІа Кутаисски машинаш еча завода болхлошта цІенош де доладелар. ХІанз укхаза дика тоаяь йоккха поселок я.

ЦІенош сихха кхы а хьалдеш да. Горийски улица тІа нах чубаха дІаденнад 38 квартира йола диазза вІаштар даь цІенош. Цига квартираш яннай машинаш еча заводерча хьалхале лелаеча дуккхача болхлошта. Из укх шера цу улица тІа хьалдаьча шин цІенах цаІ да.

50-нел совгІ завода болхло воалл шоашта шоай доалахьара цІенош деш.

Поселке 500 сага моттиг йолаш клуб, аьхки кино хьокха театр, музыкальни училишан филиал, хьайийлай поликлиника, тикаш. СалаІареи культурани парк хьае йолаяьй.

«Заря востока»

Керда предприяти хьалъеш латт

Стеклотара завода районе хьалдаь доккха цІенош да. Цу цІеношка хьалъеча изоляторий завода хьалхара аргІан хьае еза цех еш латт.

Ингле изоляторaш ярна эшаш йолча материалех 50 процентага кхаччалца хІанзехьа а республике хьалеха я.

Вай мехка дукхача предприятешкара керда еча заводана эшаш йола машинаш ух.

Дукха ха ялалехьа Орджоникидзерча изоляторий заводо дІадоладергда ший продукцеца Къилбседа Кавказани Закавказени предприятеш Іалашъелга.

«Социалистическая Осетия».

Дагестане Республикан киносеть дегІаярах

Укх шера Дагестане болх бе йолаенний 23 керда юрташкара киноустановкаш.

Ер шу далалехьа республикан районашка болх бе йолалурйолаш кхы а ткъаь юртара керда киноустановкаш я.

«Дегестанская правда».

Пятигорске нах чубаха цІенош

Пятигорске денгара - денга дегІадоагІаш латт нах чубаха цІенош делга. ДукхагІа йолча предприятеша а учрежденеша а хозяйственни хьисапаца ду цІенош. 1957 шера нах чубаха цІенош дарна хьахийца 13 миллион сом ахча да.

Укх шера нах чубаха дІаденнад диъазза вІаштІара даь дукха квартираш йола горкоммунхоза цІа, шозза вІаштІара даь «Кавмингорстрой» треста цІаи иштта кхыдараши. ЦІенош деш я Крупски цІерах йола артель, кондитерски фабрика, фармацевтически институт. Города центре Кировски проспекте Ростово-Орджоникидзе яхача автомагистрала управленен нах чубаха цІа деш латт.

(Ставропольская правда).

Тахогга ЯЗДУ

Наьсарен-Вакзалера школа

Школанна Іан доагор Іалашдаьд. Дешархошта болх Іомабу мастерски я школе. Школанна кхоачам боллаш хьехархой ба. Дешар хьехаш эшаш йола хІамаш ийцай школас 5.000 сомах. Массаволча хьехархочоа квартираш еннай. Школан дика библиотека я. Из дале а, дуккха кхоачамбоацараш да, дІадаха дезаш. Указа эш: 1-ча класса учебникаш, 70 абат, 60 арифметика, кхыдола гІалгІай меттала яздаь дола гойташ дола — дешара пособеш.

А. ТУМГОЕВ,
ВЛКСМ-а Наьсарен райкома инструктор.

Дика хьехархо

Шолжа-гІалан района Крутояровскерча ворхІ шеран школе хьехархочун болх беш ва Эскиев Рамзан.

Шийна зеденнар а, хьехара бокъонаш а, методисташца дага воалаш, цар мога ма ярра, уж дешача берашта пайданагІа хургдолча кепара дІа а гойт новкъ. Эскиев Рамзана.

Из дика хьехархо хилар гучадаьлар цар школен директор йолча Раевская Юлия Петровнана. Цо новкъ. Эскиевна тІадиллар классни руководитела болх бе беза Іа аьнна.

Амма Рамзан цхьанна а хІаманна тІехь, духьале ергъйолащ ца хилар а ховра царна. Рамзан раьза хилар масса а шийна тІадахкка декхараш кхоачашде. Новкъ. Эскиев Рамзан укх сахьта 4—5—6—7-ча классашта хьехаш а ва, цул совх физрук а, классни руководитель а ва.

ТІайоагІача хана а иштта дика болх цо берг хиларах тийша я цу школен коллектив.

Р. ДАДУЕВА.

Футбол

13-ча Октябре делкъел тІехьа кхо сахьат даьлча Шолжа-гІали тІарча «Орджоникидзе» цІерах йолча стадионе, «Б» классан чемпионата къовсам дІахьош моттигера футболни команда «нефтяник» лейзар, город Таганрогера енача «Тарпеда» цІи йолча футболни командаца.

Яра ловзар да «Б» классан Чемпионата къовсам дІа бахьарна Шолжа-гІали тІа тІеххьара.

Стадион йиза багІача наха боаккхача безамца тІаийцар футболисташ.

Ловзар дІадоладелар.

Юххьанца денз ловзар чакхдаллаца, шаккха команда боаккхача безамца футболах дика говзал хьокхаш лейзар.

Ловзар чакхдаьлар счет 2 : 0, кот Таганрога команда «Тарпеда» йолаш.

О. БУЗУРТАНОВ.

РЕДКОЛЛЕГИ.

РЕДАКЦЕН АДРЕС: Шолжа-гІала. Красни фронтовикий улица, № 23. Телефон 2-25-72, корректорске 2-30-91. АДРЕС РЕДАКЦИИ: г. Грозный, ул. Красных фронтовиков, 23. редактора 2-41-23, редакции—2-25-72, корректорской—2-30-91.

СФ02519. 11-ча августа 1918-ча шера цІерагІ йола типографи. Заказ № 7329.